

اسنادی نویافته از میان هواریت کهن

حسین متقی

بخشی از دستنویس‌های موجود در گنجینه‌های نسخ خطی جهان، «جنگ»ها، «مجموعه»ها و «مرقعات» میباشند. «جنگ»ها عنوان عام مجموعه‌هایی کَشکول‌وار هستند که افزون بر نقل آیات و احادیث ناب، حاوی فوایدی تاریخی، رجالی، نکات ادبی، حکایات، امثال، نوادر اخبار، ظرایف اقوال، طرایف اخبار، لطایف اشعار، و ... هستند که از سوی مؤلفان نوعاً ناشناخته‌ی آن‌ها و با بهره‌گیری از منابع و مصادر بسیار گسترده، جمع‌آوری و در این نوع مجموعه‌ها با عناوینی همچون: جنگ، مجموعه، بیاض، سفینه و ... گردآوری شده‌اند؛ اهمیت این نوع آثار، صرف نظر از منحصر بفرد بودن و خط مؤلف بودن آن‌ها، بیشتر از آن جهت است که حاوی ناب‌ترین داده‌ها و مشحون از زبده‌ترین اطلاعات دست اول در فنون و علوم گوناگون، مخصوصاً در بخش‌های مختلف ادبی به صورت نظم و نثر هستند. چه بسیار اطلاعات ناب و ذی قیمتی که دانش‌پژوهان حوزه‌ی ادبیات و تاریخ و ... در این سال‌های اخیر با عنوان حلقه‌های مفقوده‌ی تاریخی و ادبی، از میان اوراق به ظاهر پراکنده و متشتت همین جنگ‌ها، به دست آورده و منشأ باز شدن افق‌ها و بسترهای نوینی در حوزه‌های ادبی و تاریخی در دانشگاه‌ها و سایر محافل علمی گردیده است. راقم بر اساس تفحص و احصایی که از فهراس دستنویس‌های چاپ شده در ایران و خارج کشور داشته است، بر این باور است که بیش از سه هزار اثر دستنویس، با عنوان «جنگ»، در این فهراس معرفی شده‌اند، که البته برخی از این نسخه‌ها، به جهت اینکه حاوی رساله‌های متعدد خرد و کوچک بوده، فهرست‌نگاران کم حوصله‌ی این مجموعه‌ها، به جهت تسهیل کار خویش، آن‌ها را به عنوان «جنگ» معرفی نموده‌اند! بر افراد پر حوصله و توانا و علاقمند به این نوع آثار است، که با تهیه‌ی یک کتابشناسی جامع از این نوع آثار، به انضمام فهرستی گزیده از عناوین مطالب و اطلاعات نابِ روایی، ادبی و تاریخی، رجالی، فلسفی، کلامی، فقهی، اصولی، طبیعی و ... منظوم و منثور مضبوط در سطر سطر این «جنگ»ها، به غنای این نوع آثار

بیفزایند؛ و همچنین ثبتِ عناوینِ اجمالیِ مطالبِ ارزشمند آنان به همراه درج شماره‌ی برگ آن‌ها، در فهرست‌نگاری نسخه‌های خطی، از سوی فهرست‌نگاران، به نظر می‌رسد از کم‌ترین انتظارات و خواسته‌های جامعه‌ی پژوهشگران حوزه‌ی مختلف علمی برای دستیابی روان به مطالب دست اول این جنگ‌ها، بوده باشد. از زاویه و منظر دیگر به هر حال نباید فراموش نمود که به قول ظریفی: «جنگ‌ها زنگ تفریح فهرست‌نگاران هستند!»

نکته‌ای که باید بدان اشاره و اذعان نمود، این است که یکی از ضعف‌های اساسی فهرست‌نگاری توصیفی «شتاب زدگی» و «عجله» در امر معرفی نسخه هاست؛ و این نقیصه در فهرست‌های توصیفی چاپ شده، به خصوص چاپ ایران به وضوح مشهود است. شتاب‌زدگی در کار فهرست‌نگاری نسخ خطی - گرچه با هزار و یک دلیل معقول نیز صورت گرفته باشد - تقریباً آفتی همگانی است که به هر دلیل در سال‌های اخیر، دامنگیر بسیاری از فهرست‌نگاران نسخ خطی شده است؛ این شتاب‌زدگی و عجله در فهرست نویسی توصیفی گاه چنان شدید است، که گاهی ثبت و ضبطِ اساسی‌ترین مؤلفه‌ها و پارامترهای فهرست‌نگاری در فهرست‌ها، به بوته‌ی فراموشی سپرده می‌شود! علت این نوع رویه دقیقاً دانسته نیست، تردیدی نیست باید این حقیقت را پذیرفت که «فهرست‌نویسی نسخ خطی توصیفی باید با حوصله و دقت کافی صورت گیرد»، اگر کسانی از فهرست‌نگاران به هر دلیل متصور، حوصله یا فرصت کافی برای فهرست‌نگاری توصیفی ندارند، باید به از ورود به این حیطه خودداری نمایند و یا به همان فهرست‌نگاری مختصر یا نامگوی بسنده نمایند! تردیدی نیست که یک فهرست نگار متعهد باید خود را به مؤلفه‌ها و پارامترهای تعریف شده در سه نوع روش «فهرست‌نگاری نامگوی، توصیفی و تحلیلی» ملتزم بنماید. در فهرست نویسی توصیفی - که عمده روش فهرست‌نگاری میانه و معمول جاری در کتابخانه‌ها نیز همین روش است - صرف نظر از سایر مقوله‌ها و بخش‌های دیگر مرتبط با موضوع فهرست‌نگاری نسخ خطی، در موضوع ما نحن فیه که مبحث «جنگ‌ها» است، این آثار باید با حوصله و دقت معرفی شوند و گزارشی از محتوای این آثار و عناوین مطالب همراه شماره برگ‌های آن مطالب، برای آگاهی پژوهشگران، در فهرست‌ها گزارش گردد و البته تردیدی نیست که با انتخاب راه میانه، تأثیری در روند استعجال معمول مسؤولان کتابخانه‌ها در امر فهرست‌نگاری نخواهد گذاشت و مطمئناً به راحتی می‌توان با ثبت بسیاری از داده‌های نسخ، افزون بر حفظ کمیّت و راندمان کار، کیفیت فهرست‌نگاری را نیز ملاحظه و مد نظر قرار داد. حال اگر از اهمال برخی «فهرست‌نگاران کم حوصله» در معرفی و ثبت «مجموعه»ها با عنوان «جنگ» فاکتور بگیریم! می‌توانیم ثمره و نمود عینی ضعف پیش‌گفته‌ی فهرست‌نگاران را بیش‌تر در عدم معرفی صحیح و تفصیلی «جنگ»ها، مشاهده نماییم؛ که به دلائلی، آنگونه که شایسته و بایسته است، در فهرست‌ها به نحو صحیح و دقت تجزیه و آنالیز نشده است و به دگر تعبیر، گزارشی کامل از محتوای این نوع نسخ نفیس داده نشده است. نتیجه این شده است که امروزه ما وقتی، هر یک از این آثار ارزشمند را تورقی می‌نماییم، به وضوح می‌بینیم، که چه میزان جامعه‌ی علمی از دسترسی به این داده‌های ناب محروم شده است، به خصوص آن‌جا که اصل نسخه در منطقه‌ی جغرافیایی دیگر بوده و دسترسی محققان به آن اثر به سختی امکان پذیر بوده باشد!

یکی از این نوع «جنگ»‌های بسیار ارزشمند، که به اختصار در چند سطر توصیف گردیده است، «جنگ» بسیار نفیسی از ایران زمین است، که امروزه در موزه ی کتابخانه‌ی مرکزی دانشگاه استانبول «بخش آثار نادر» به شماره‌ی «IÜK. FY. 1422» در ترکیه نگهداری می‌گردد و آن اثر تاریخی مهم و ارزشمند، در واقع تحفه‌ی شاه طهماسب صفوی (۹۳۰-۹۸۴هـ) به سلطان مراد سوم عثمانی (۹۸۲-۱۰۰۳هـ) است و بایستی قاعدتاً آن اثر، بین سال‌های ۹۸۲-۹۸۴هـ به وی اهداء گردیده باشد. این اثر عزیزالوجود در فهرست کتابخانه‌ی دانشگاه استانبول چنین معرفی شده است:

«مجموعه مرقعات [شاه قلی مهرداد]؛ این جنگ بسیار بسیار نفیس به فرمان شاه تهماسب آماده شده و به سلطان مراد ثالث هدیه شده است. از نظر مینیاتور و نامهای خاص شایان تحقیق بیشتری است. خط نسخ، ثلث، نستعلیق؛ نام کاتب: اصل جنگ: به خط شاه قلی مهرداد، ظا: ۱۰هـ ۳۴۵*۴۷۵ میلیمتر، متن مختلف، ۸۹ برگ، سطور مختلف، کاغذ ضخیم الوان آهار زده هامش زرافشان، جلد روغنی گل و بوته، عطف میشن مطالی بسیار بسیار نفیس درون سوخت با ترنج و سرترنج لچکی و کمندی لولادار و قبادار، آرایش: آغاز مطالب شنگرفی و مطلا، مجدول طلایی، دو لوح بسیار بسیار نفیس با ترنج مذهب مزدوج، مینیاتورهایی از حضرت مریم و حضرت عیسی (در آ و ب ۶، آ و ب ۷، آ و ب ۱۰، ب ۱۱، آ و ب ۱۷)، چند تصویر سیاه قلم (در آ و ب ۱۸، آ و ب ۱۹، آ و ب ۲۰، آ و ب ۲۱، آ و ب ۲۲، آ و ب ۲۳، آ و ب ۲۴، آ و ب ۲۵، آ ۲۶، آ و ب ۲۸، آ و ب ۲۹، آ و ب ۳۰)، تصویر سیا قلم شیر (در آ و ب ۳۱، آ و ب ۳۲، آ و ب ۳۳، آ و ب ۳۴، آ ۳۵، ۴۵). در کنار خطاطان مشهور، در آ ۴۶- ب ۴۷ دستخط شاه اسماعیل و در ب ۶۴ خط شاه تهماسب آمده است. در آ ۷۹ خط عبدالله بن محمد المشهور ب مروارید دیده می‌شود. در ب ۲۲ و ب ۳۴ تصویر از سلطان حسین بابقرا هست.

آغاز: ای نام تو دیباچه دیوان کمال ... اما بعد چنین گوید راوی این روایت ...

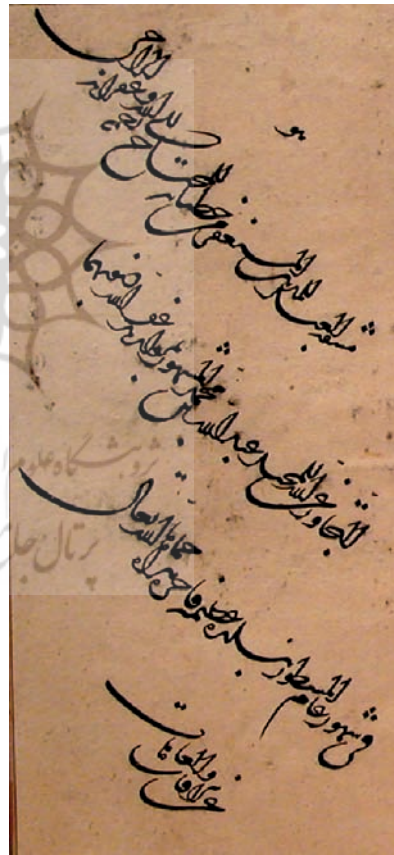
توضیح: این مرقعات بسیار بسیار نفیس ارزشنده در موزه نگهداری می‌شود.

عبارات فوق تمامی آگاهی‌ها در معرفی نسخه‌ای بسیار مهم و سلطنتی است و این در حالی است که شایسته می‌بود، امثال این نوع آثار ارزشمند و بسیار مهم، به جهت اهمیت تاریخی و ادبی و حساس آن‌ها، به تفصیل گزارش می‌گردید. از آنجا که دسترسی خارجیان به آثار کهن و دستنویس و اسلامی در ترکیه با محدودیت‌هایی همراه است، به حول و قوه‌ی الهی توفیقی بدست آمد تا در سفر مرداد ۱۳۸۶ این امکان فراهم آید تا پس از طی مراحل صعب اداری و تکمیل فرم‌های مختلف و چهار روز پی‌گیری مداوم، برای دسترسی و محدود راقم به دستنویس‌های این کتابخانه، موافقت ریاست کتابخانه، جلب گردد. مشکل دیگر در این کتابخانه، دسترسی به آثار دستنویس نفیسی است که در بخش موزه و در درون و پترین‌های آن قرار دارند، و قاعدتاً دسترسی و مطالعه‌ی آن‌ها به مجوز خاص دیگری از طرف ریاست دانشگاه استانبول نیاز است، که الحمدلله پس از طی مراحل و توضیحات فراوان و بیان گزارشی از فعالیت‌های این ناچیز در حوزه ی نسخ خطی، الحمدلله موافقت آن نیز گردید که این اثر ارزشمند از و پترین موزه خارج گردیده و فقط برای

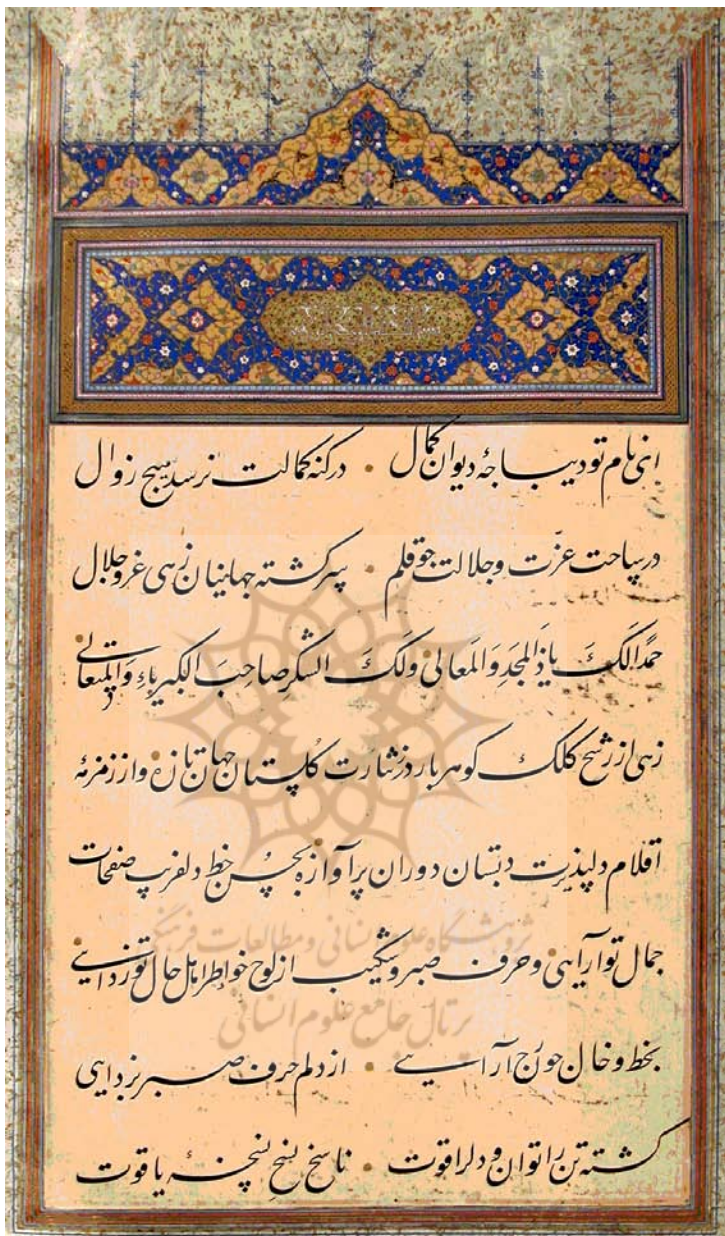
چند دقیقه برای مطالعه و تورق به بخش سالن مطالعه آورده شود! تمامی صفحات این اثر هنری فوق العاده ارزشمند و بی نظیر، که در قطع سلطانی بزرگ است؛ با دقت تمام، تورق گردید، چند برگ از آن نسخه، تصویری رنگی خواستم! در وهله نخست گفتند که امکان ندارد! و بر فرض موافقت ریاست کتابخانه نیز، به جهت نفاست فوق العاده آن، قیمت تصویر هر برگ از آن اثر نفیس، ۷۵ لیر خواهد بود! به هر تقدیر، پس از طی گفتگوهای مفصل، که نقل همه ی آن ها در این مجال و مقال، مطمئناً موجب تطویل ممل خواهد بود، به استثنای مینیاتورهای نفیس آن اثر، با اعطای تصویر چند برگ از این اثر مهم، موافقت گردید و الحمدلله این کمینه توانست پس از طی ۷ روز پی گیری مستمر، تصاویری از مرقعات خوشنویسی ارزشمند و هنری به خط ثلث شاه اسماعیل صفوی (۹۰۷-۹۳۰هـ) و نیز خطوط تعلیق عبدالله بن محمد مشهور به مروارید و ولی گیلانی در اواخر سده ی ۹هـ و چندین سند تاریخی دیگر تهیه نماید که اینک بدون هیچ توضیحی درباره ی محتوا و متن این مرقعات و اسناد، به عنوان براءت استهلال سلسله مقالاتی با عنوان «اسنادی نویافته از میان موارث کهن» تعداد ۴۰ سند تاریخی و مرقع خوشنویسی ارزشمند و هنری به علاقمندان و خوانندگان فرهیخته ی این نشریه ی وزین، تقدیم می گردد.

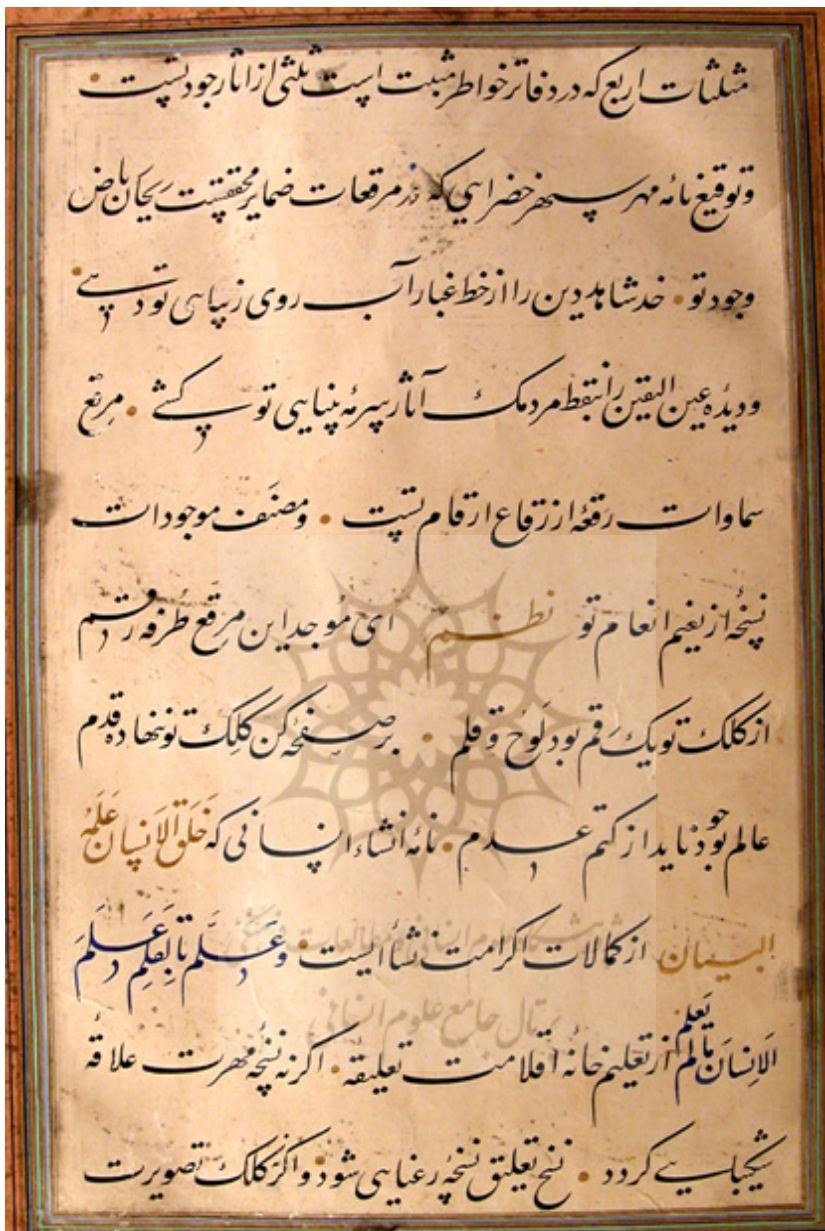
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

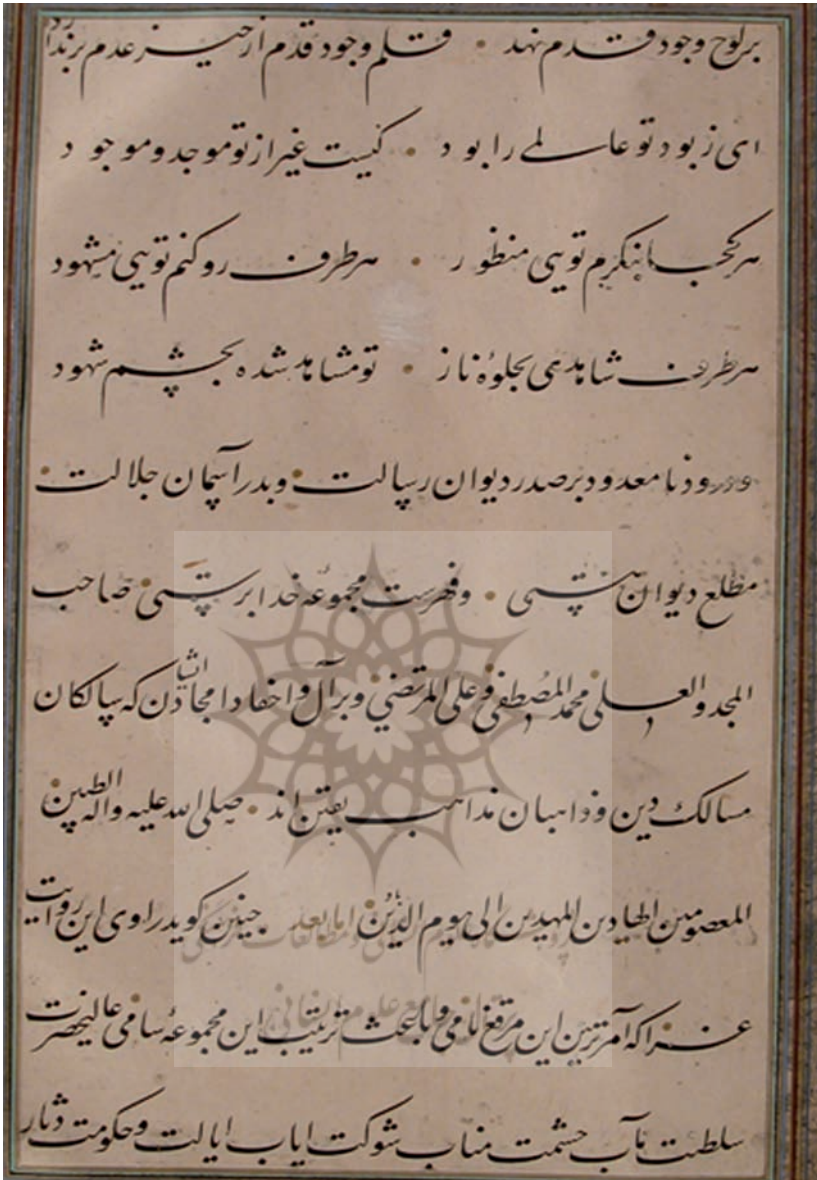
انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

مربع «۱» دستنویس شماره‌ی «IÜK. FY. 1422» (برگ ۱ ب)
در کتابخانه دانشگاه استانبول.

مرقع «۲» دستنویس شماره‌ی «IÜK. FY. 1422» (برگ ۲ الف)
در کتابخانه دانشگاه استانبول.

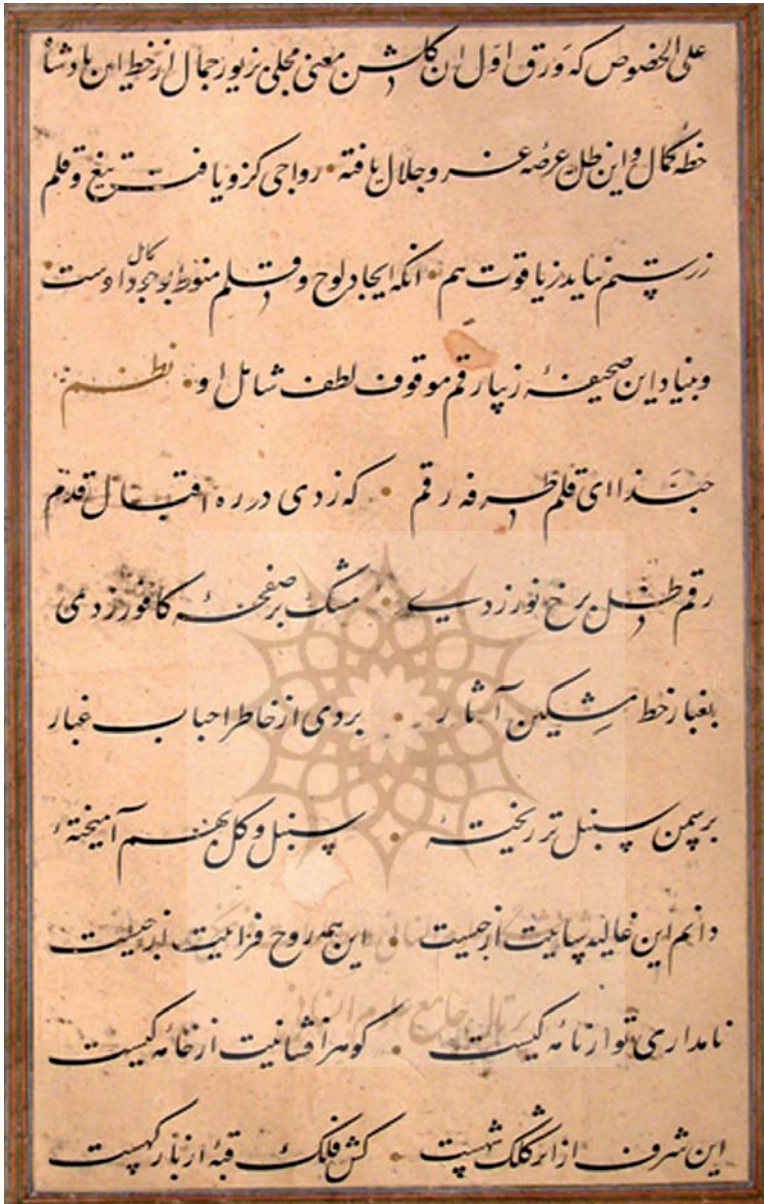
مرقع «۳» دستنویس شماره‌ی «IÜK. FY. 1422» (برگ ۲ ب) در کتابخانه دانشگاه استانبول.

سعادت و اقبال آرزینده اتحافه البکرا شایه علی خلیفه حضرت
که علی الدوام و الا ستم از خاطر آن عالیحضرت متوجع جمع خطوط که از آثار
کلمت کوسر بار پادان روزگار با شدمی بود تا انکسین صورت
بر مرآت ضمیر انور و آینه محکم کتیر عکس انداخته شعشعه اشباح غایت و ملمعه
انوار محبت شامی ظل الهی تحت رحمان المراء و الطین عین السلام
و المیلین با صبر زیایات العدل و الاچنان قاصع بنیان الطین و الطینان
ناصر الضعفاء و المپاکین نموده قواعد ملت پدید آوریلین مرشد
خالق الی طریق القیوم بهتدی الی صراط مستقیم تقوی شریعتی
النبوی و شیدا حکام الزمر المصطفوی شاه طهارتین کربخالی رای
رای و زاپت رای مظهر الایمان مهر و طینل آفتش مشهور
بمجاوشته نطل خدای قهر و آسیت جان منسروز

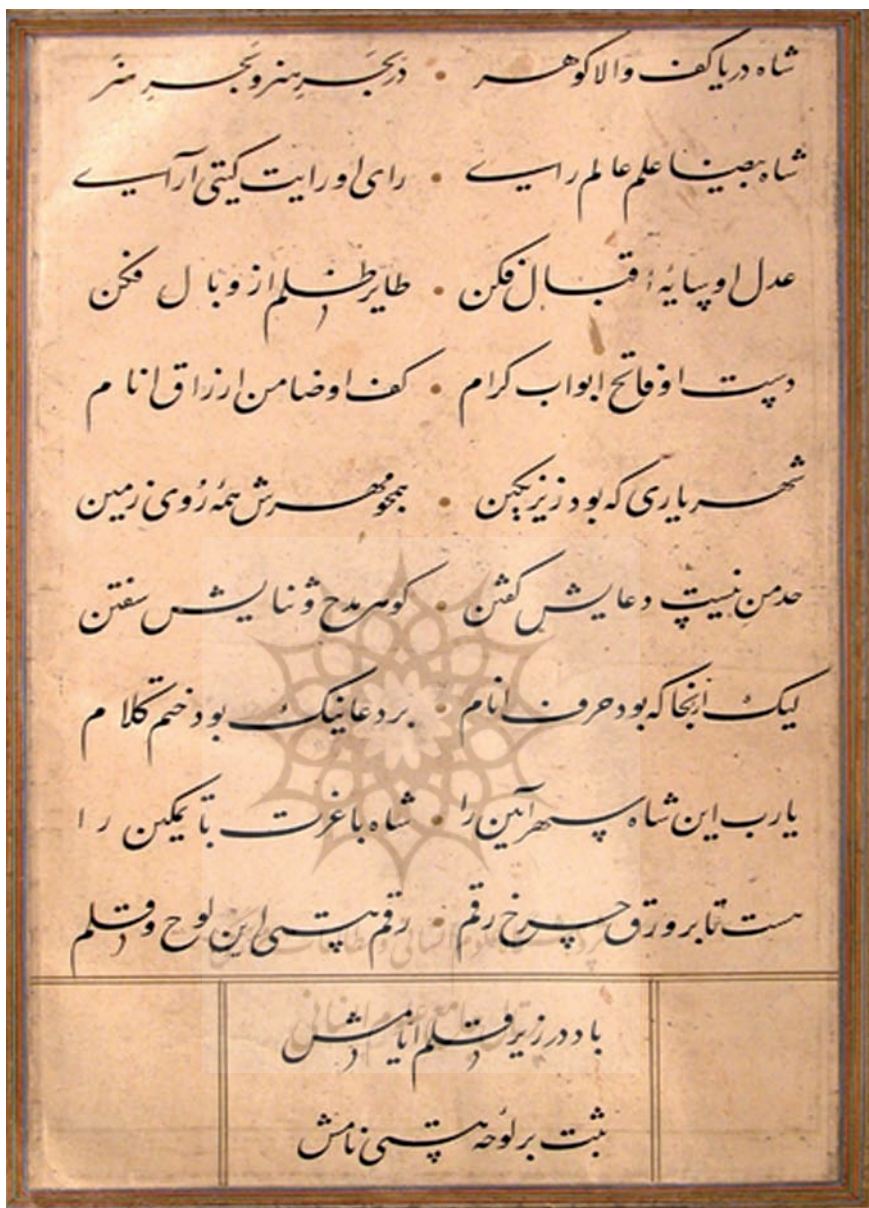
مربع «۴» دستنویس شماره‌ی «IÜK. FY. 1422» (برگ ۳ الف)
در کتابخانه دانشگاه استانبول.

لطیفش آب حیات جان افزایست • عدل و یاد پای عالم کرد
 حکم او توپسین جهان چماید • مهربان بر پاس او در مرغ
 بجز از نخبه زندهش بر مایست • سلطان السادات و القبا مریست
 الضلواء والایمانه خلدانه ملکه و سلطان و بدنی الخاقین بره و احسانه
 پر تو عاطفت بر ما حجت احوال آن عالم حضرت افکنده قطع و تصویبری
 جنبی ما بدستش نمود و بر تریب آن اشارت فرمود و لاجرم از تو خوب
 رای عالم آرایش مرقعی تریب و تیزین یافت که مصدق مقال من اشباب
 ثاقب است • و صدق اقوال و لَعَدَنِيَا اُولِيَا الدُّنْيَا بَرِيَّةٌ لِكُلِّ وَكِب
 مصباح خلوت پسرایش لمعه نور اوست و چراغ مجلسش قدس
 از تجلی حضور او مخدرات حجره نظم است که بشاطع فلک تقدیر آراسته
 فلاجرم حوض در تعریف و شروع در توصیف آن معجز و معذرمی نماید

مرقع «۵» دستنویس شماره‌ی «IÜK. FY. 1422» (برگ ۳ ب) در کتابخانه دانشگاه استانبول.

مرقع «۶» دستنویس شماره‌ی «IÜK. FY. 1422» (برگ ۴ الف) در کتابخانه دانشگاه استانبول.

مرقع «۷» دستنویس شماره‌ی «IÜK. FY. 1422» (برگ ۴ ب)
در کتابخانه دانشگاه استانبول.

سیرمایم بلان تسبول نطرت امروز تو سپاسی بزم تو حید
فردا بجزار حوض کوشید پرت معین دنیا و الدین ناصر الاسلام ^{والمسلمین}
شاهی دین دنیا دار و با تو ^{حسد} سلطان ابوالمظفر طاهر پسر سلطان ^{سپاس}
خداوند تعالی طلال جلال سلطنت و عدالت و احسان علی کما و الامام الی یوم القیام
جمعه بخانه ایالت پناه صفت دستکار ^{متمم} عن الامیر ابی خلیفه الخلیف ابی امیر یامداریا
شاه قلی خلیفه مهر دار جدا تمام رسید امید از نظر کیمیا این سپاس است
که اگر تقصیری یا ترک تری می واقع باشد قلم عفو از روی صفا بر صفحه سپه و خطا می کشند
و بر من قبول موصول کردند و البته الاجاب التایید از حمید محمد

مرفق «۸» دستنویس شماره ۱ «IÜK. FY. 1422» (برگ ۷ ب)
در کتابخانه دانشگاه استانبول.

مرقع «۹» دستنویس شماره‌ی «JÜK. FY. 1422» (برگ ۴۲ ب) در کتابخانه دانشگاه استانبول.

مرقع «۱۰» دستنویس شماره‌ی «JÜK. FY. 1422» (برگ ۴۶ الف)
در کتابخانه مرکزی دانشگاه استانبول بخط شاه اسماعیل صفوی (۹۰۷-۹۳۰هـ).

مربع «۱۱» دستنویس شماره‌ی «JÜK. FY. 1422» (برگ ۴۶ ب)
در کتابخانه مرکزی دانشگاه استانبول بخط شاه اسماعیل صفوی (۹۰۷-۹۳۰هـ).

مرقع «۱۲» دستنویس شماره‌ی «JÜK. FY. 1422» (برگ ۴۷ الف)
در کتابخانه مرکزی دانشگاه استانبول بخط شاه اسماعیل صفوی (۹۰۷-۹۳۰هـ.).

مربع «۱۳» بخط شاه اسماعیل صفوی (۹۰۷-۹۳۰هـ). که پیش تر ضمن دستنویس
شماره‌ی «IÜK. FY. 1422»
در کتابخانه مرکزی دانشگاه استانبول* بوده است و اکنون ضمن آن مجموعه‌ی نفیس نیست!

* این تصویر از کتاب تاریخ اردبیل و دانشمندان (اردبیل، ۱۳۷۸، چاپ دوم):ص ۹۰ اخذ گردیده است.

مرفع «۱۴» دستنویس شماره‌ی «IÜK. FY. 1422» (برگ ۴۷ ب)
در کتابخانه دانشگاه استانبول.

مربع «۱۵» دستنویس شماره‌ی «JÜK. FY. 1422» (برگ ۵۲ الف) در کتابخانه دانشگاه استانبول.

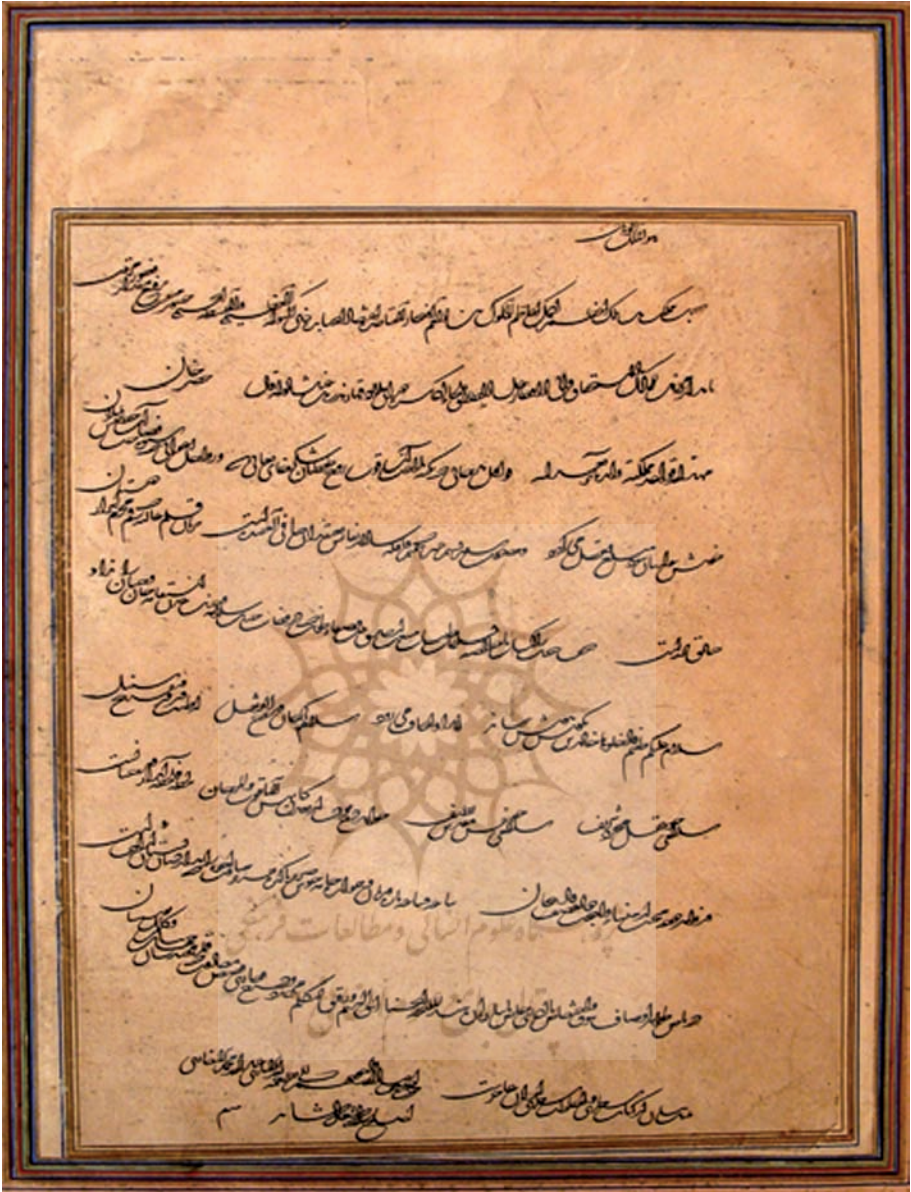
مرفع «۱۶» دستنویس شماره‌ی «JÜK. FY. 1422» (برگ ۵۲ ب)
در کتابخانه دانشگاه استانبول.

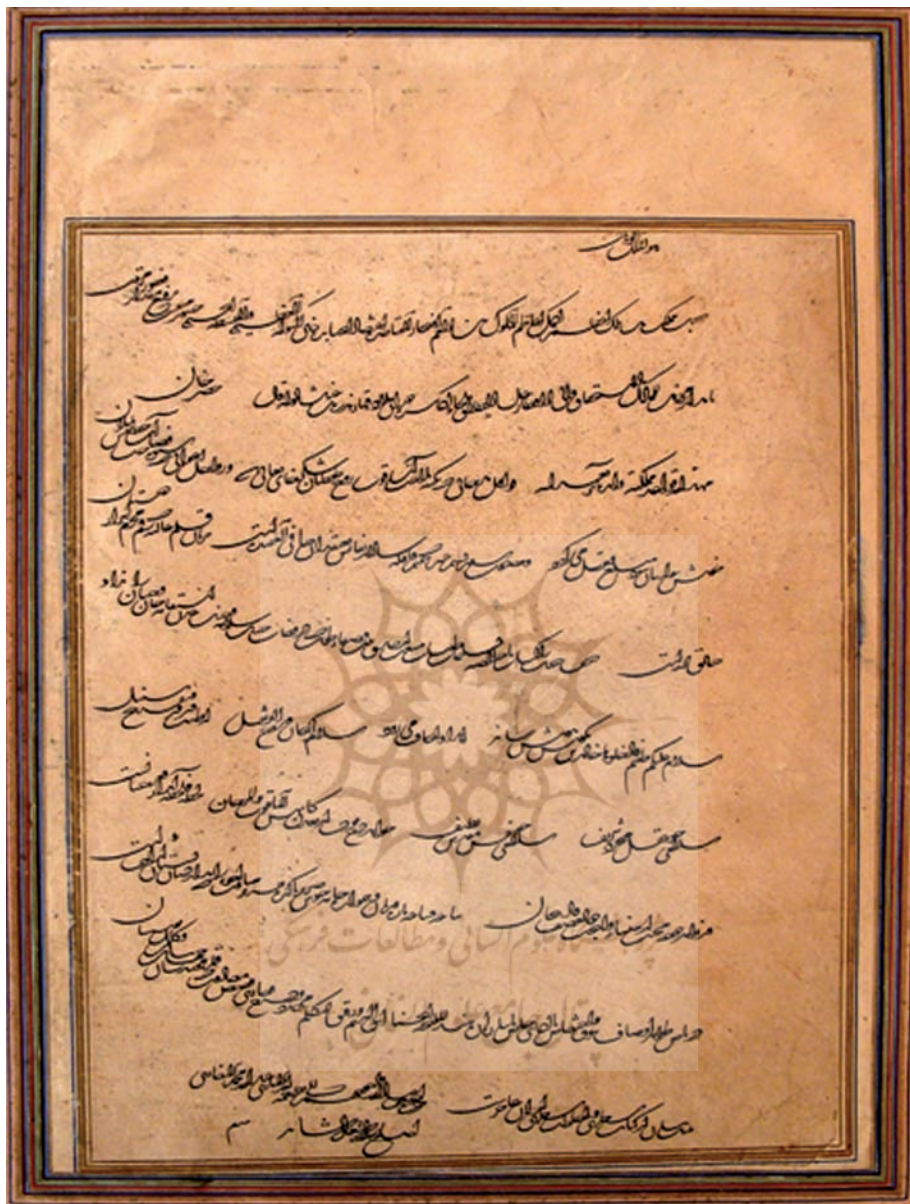
مرقع «۱۷» دستنویس شماره‌ی «IÜK. FY. 1422» (برگ ۷۱ ب) در کتابخانه دانشگاه استانبول.

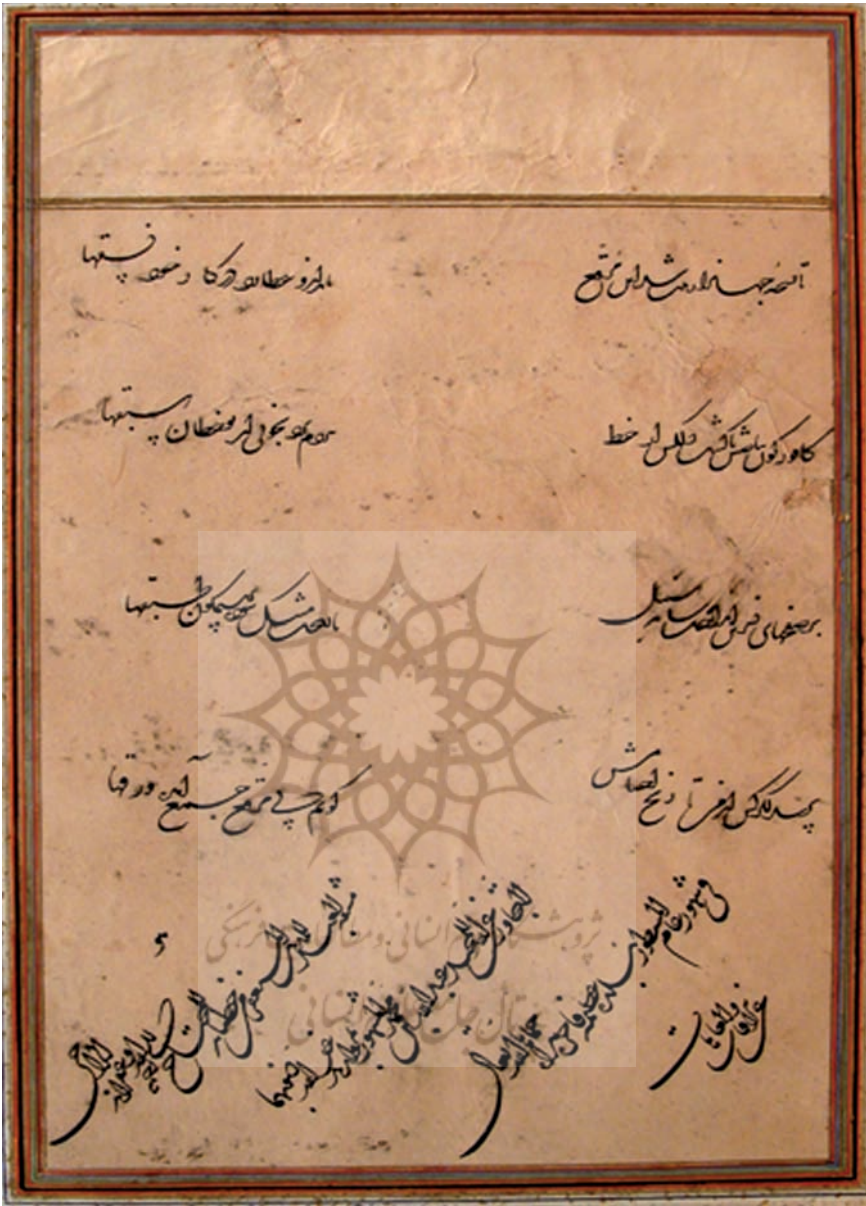
مرقع «۱۸» دستنویس شماره‌ی «ÜK. FY. 1422» (برگ ۷۲ ب) در کتابخانه دانشگاه استانبول.

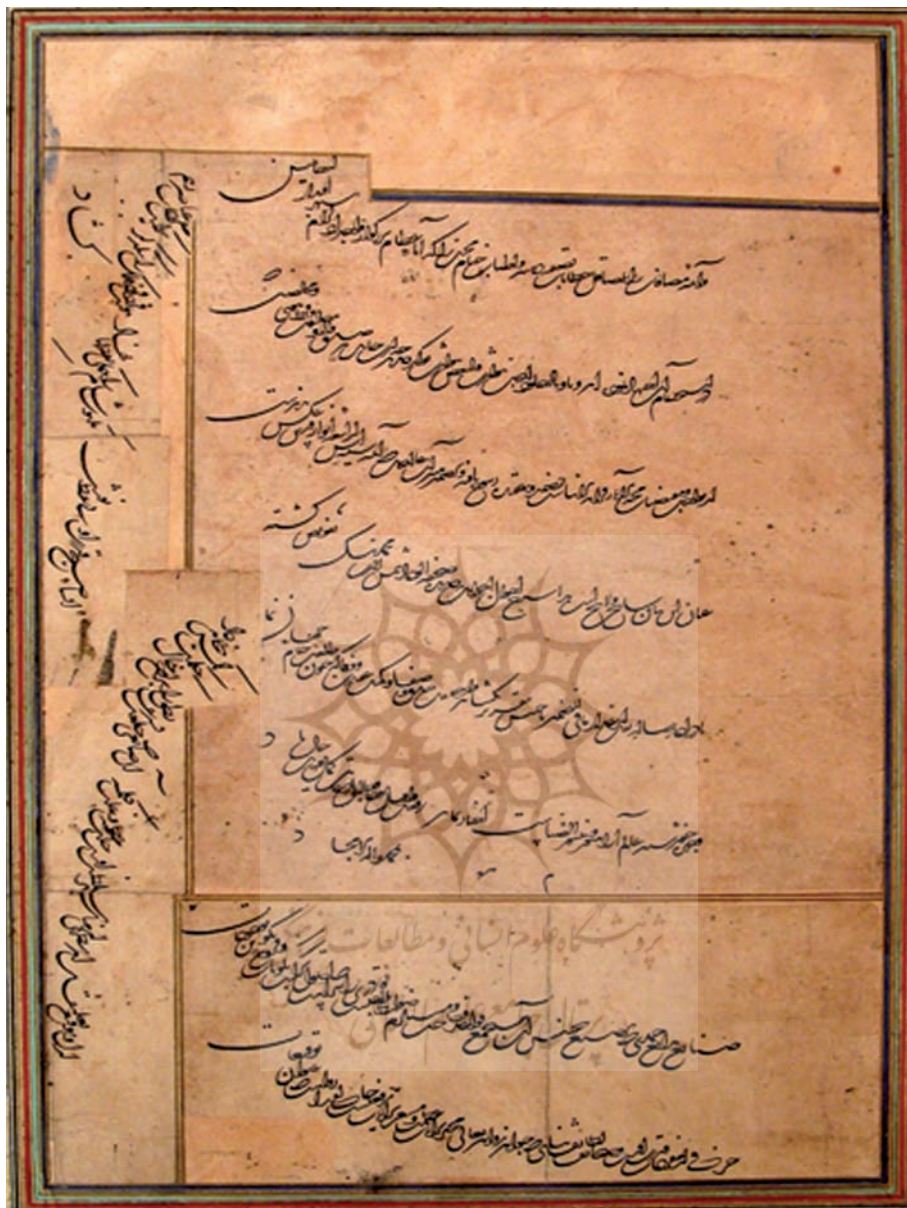
مرقع «۱۹» دستنویس شماره‌ی «JÜK. FY. 1422» (برگ ۷۸ الف) در کتابخانه دانشگاه استانبول به خط تعلیق عبدالله بن محمد مشهور به مروارید.

مرفق «۲۰» دستنویس شماره‌ی «JÜK. FY. 1422» (برگ ۷۸ ب) در کتابخانه دانشگاه استانبول به خط تعلیق عبدالله بن محمد مشهور به مروارید.

مرقع «۲۱» دستنویس شماره‌ی «JÜK. FY. 1422» (برگ ۷۸ الف) در کتابخانه دانشگاه استانبول به خط تعلیق عبدالله بن محمد مشهور به مروارید در هرات.

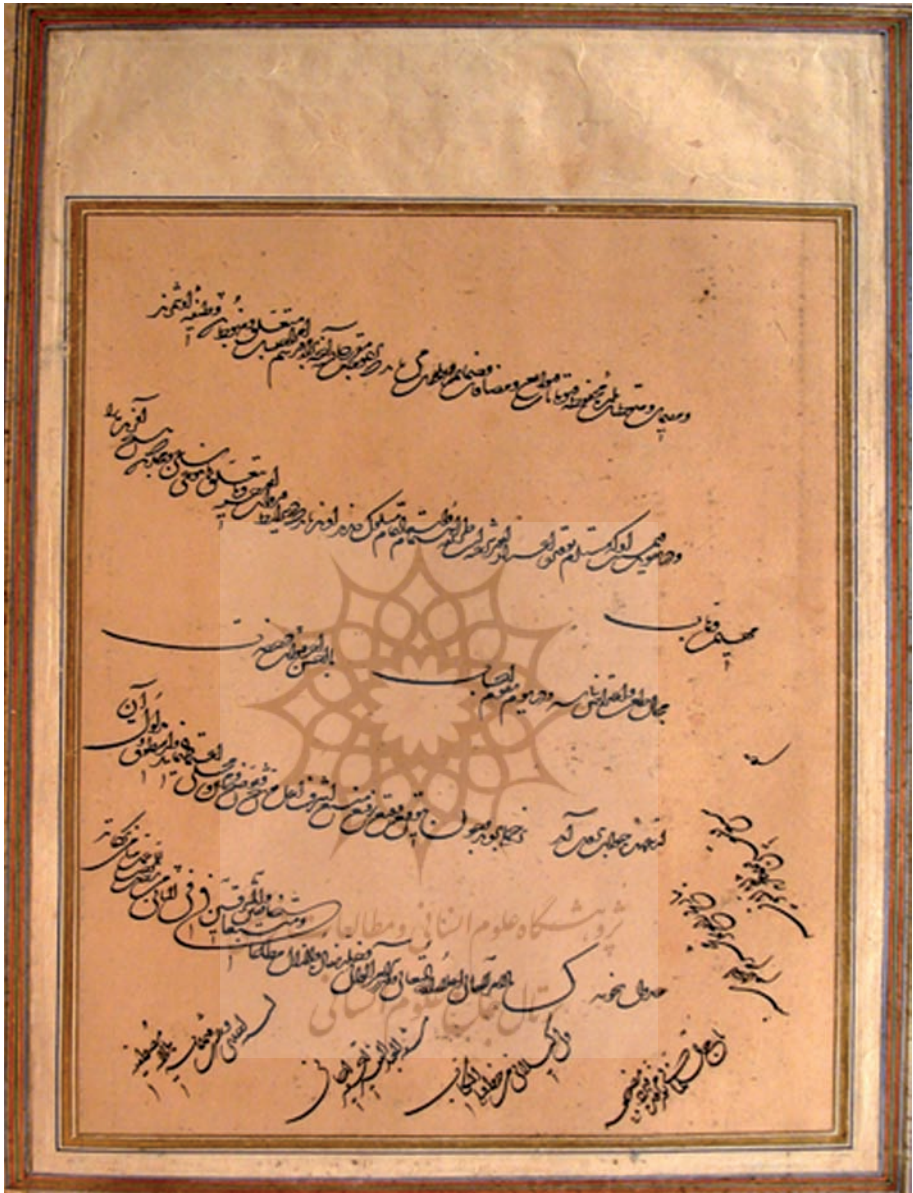
مربع «۲۲» دستنویس شماره‌ی «JÜK. FY. 1422» (برگ ۷۹ ب) در کتابخانه دانشگاه استانبول، به خط تعلیق ولی گیلانی در سال ۸۹۷ هـ

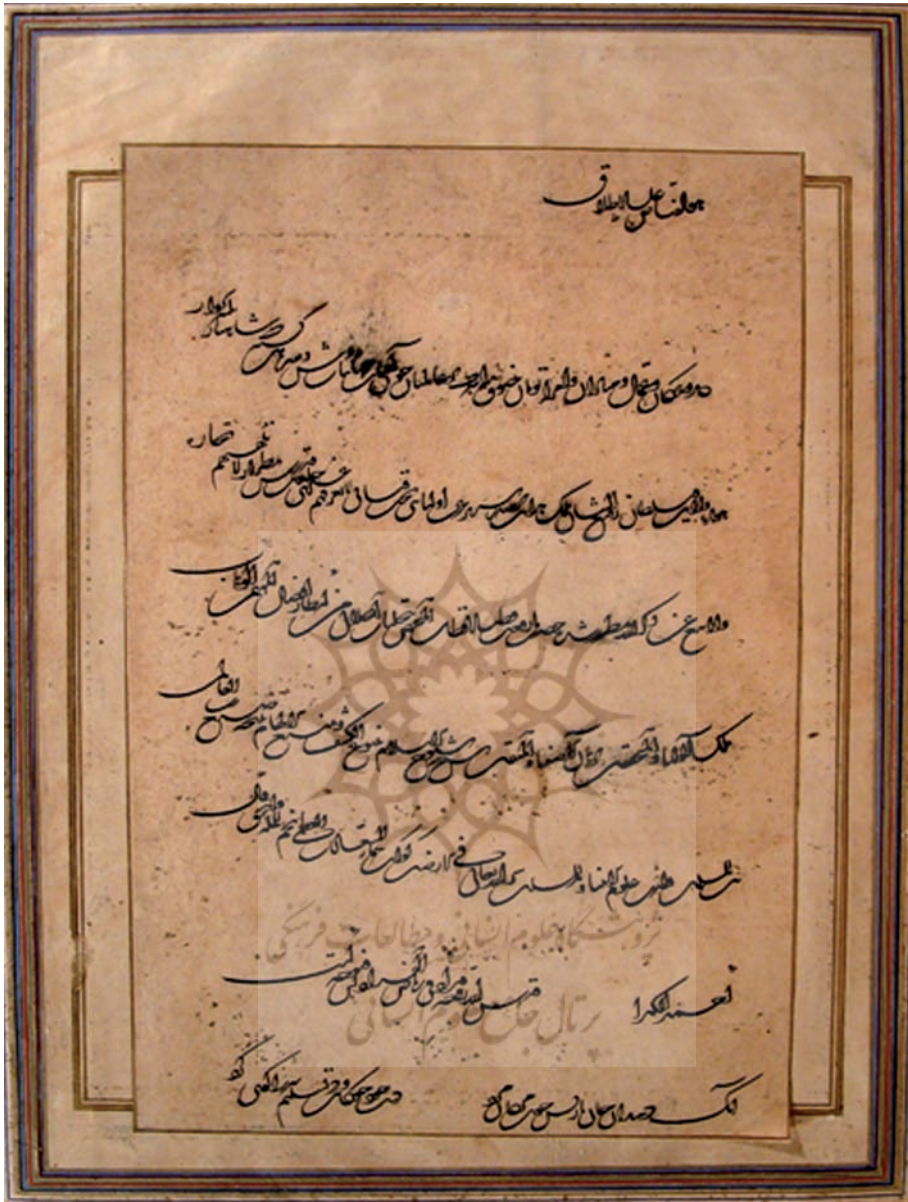
مربع «۲۳» دستنویس شماره‌ی «IÜK. FY. 1422» (برگ ۸۰ الف)
در کتابخانه دانشگاه استانبول.

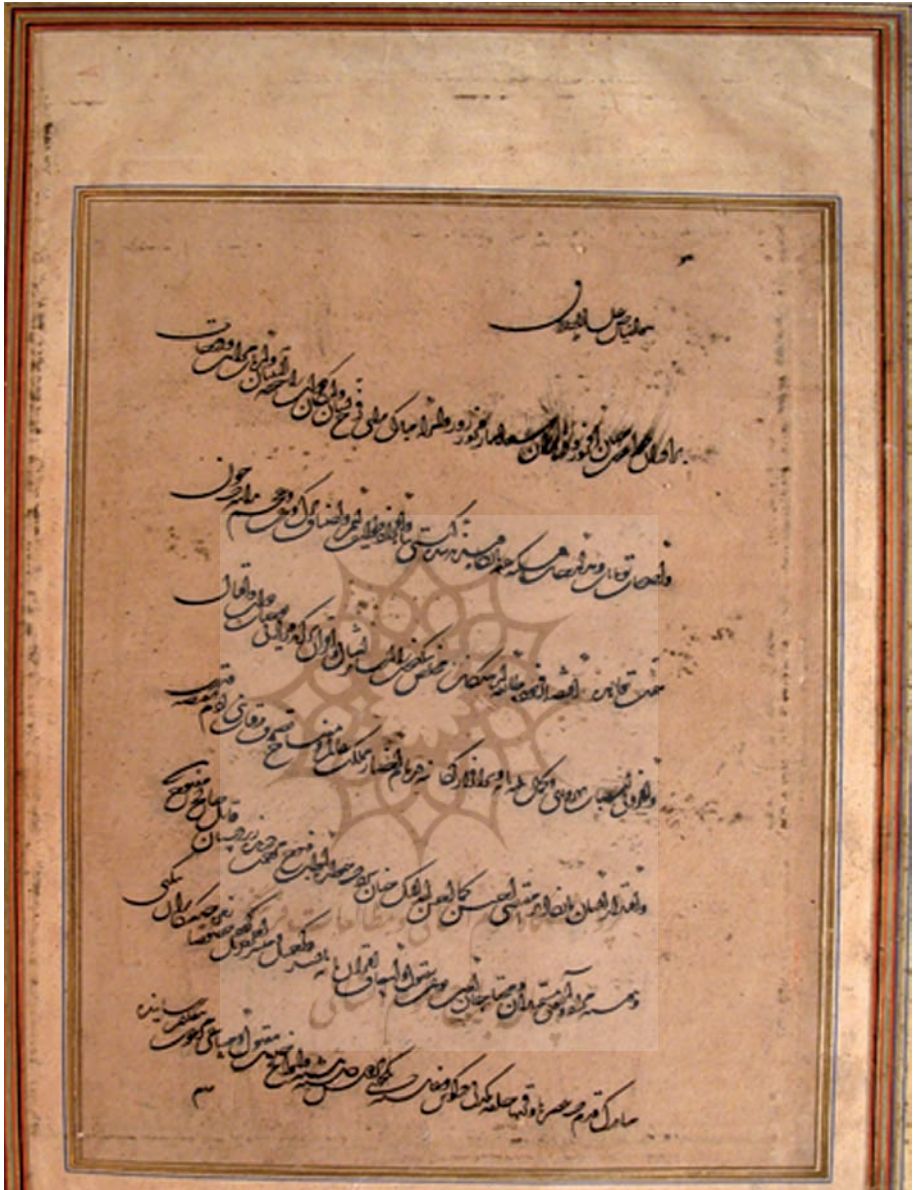
موقع «۲۴» دستنویس شماره‌ی «IÜK. FY. 1422» (برگ ۸۰ ب) در کتابخانه دانشگاه استانبول.

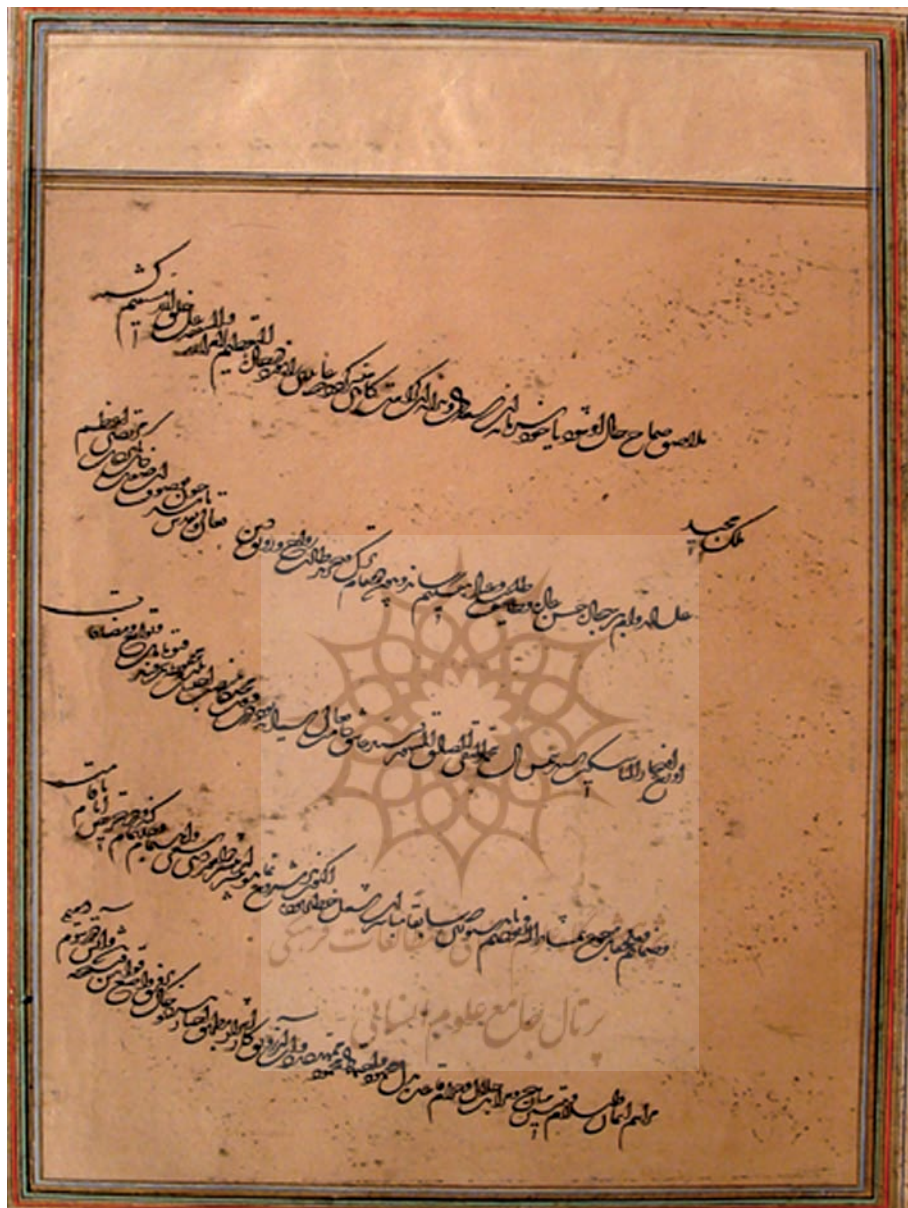
مربع «۲۵» دستنویس شماره‌ی «JÜK. FY. 1422» (برگ ۸۱ الف)
در کتابخانه دانشگاه استانبول.

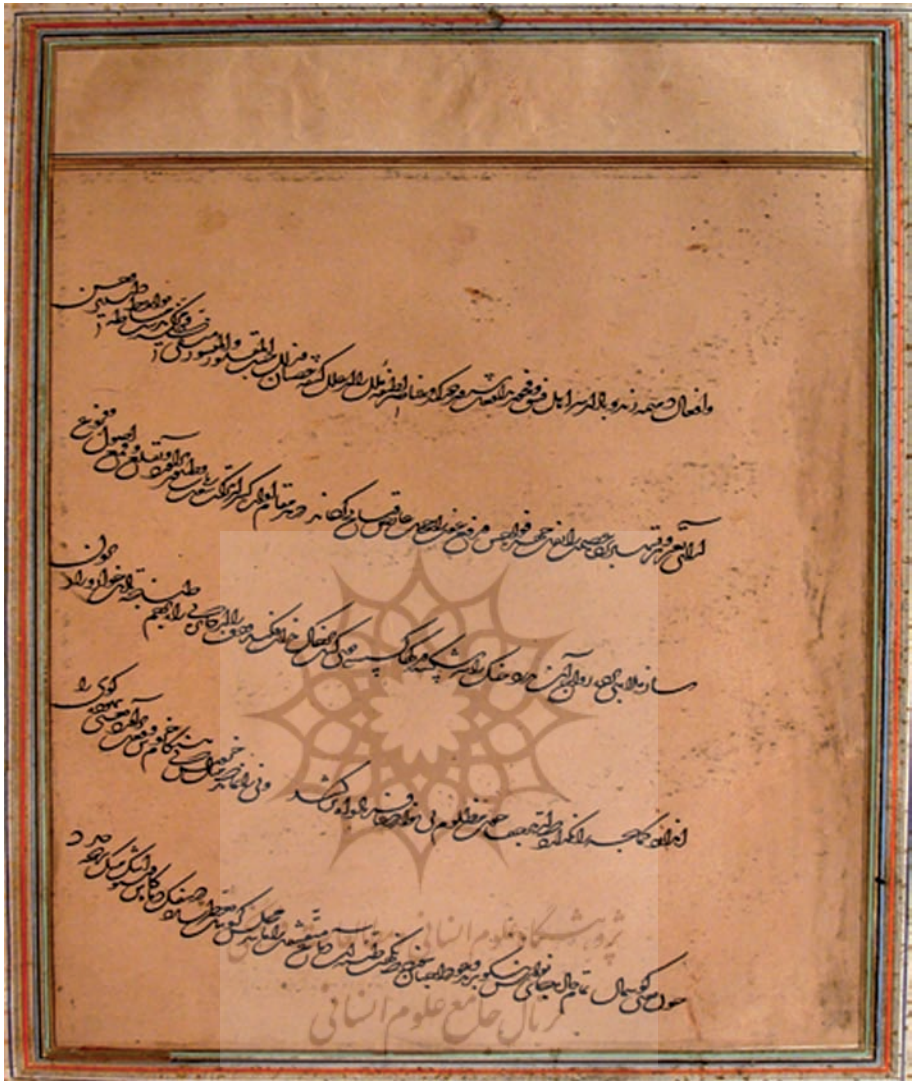
مرقع «۲۶» دستنویس شماره‌ی «ÜK. FY. 1422» (برگ ۸۱ ب) در کتابخانه دانشگاه استانبول به به خط تعلیق ولی گیلانی در ۸۹۷ هـ.

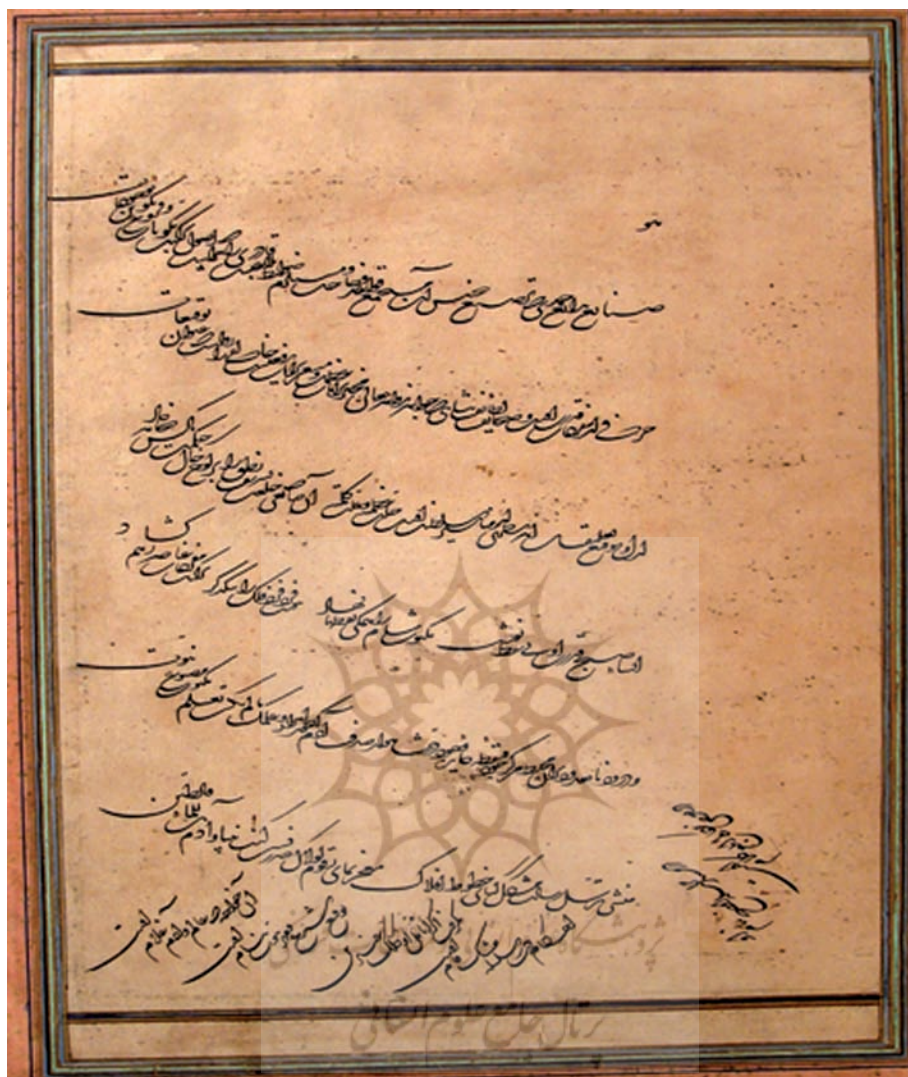
مربع «۲۷» دستنویس شماره‌ی «JÜK. FY. 1422» (برگ ۸۲ الف)
در کتابخانه دانشگاه استانبول.

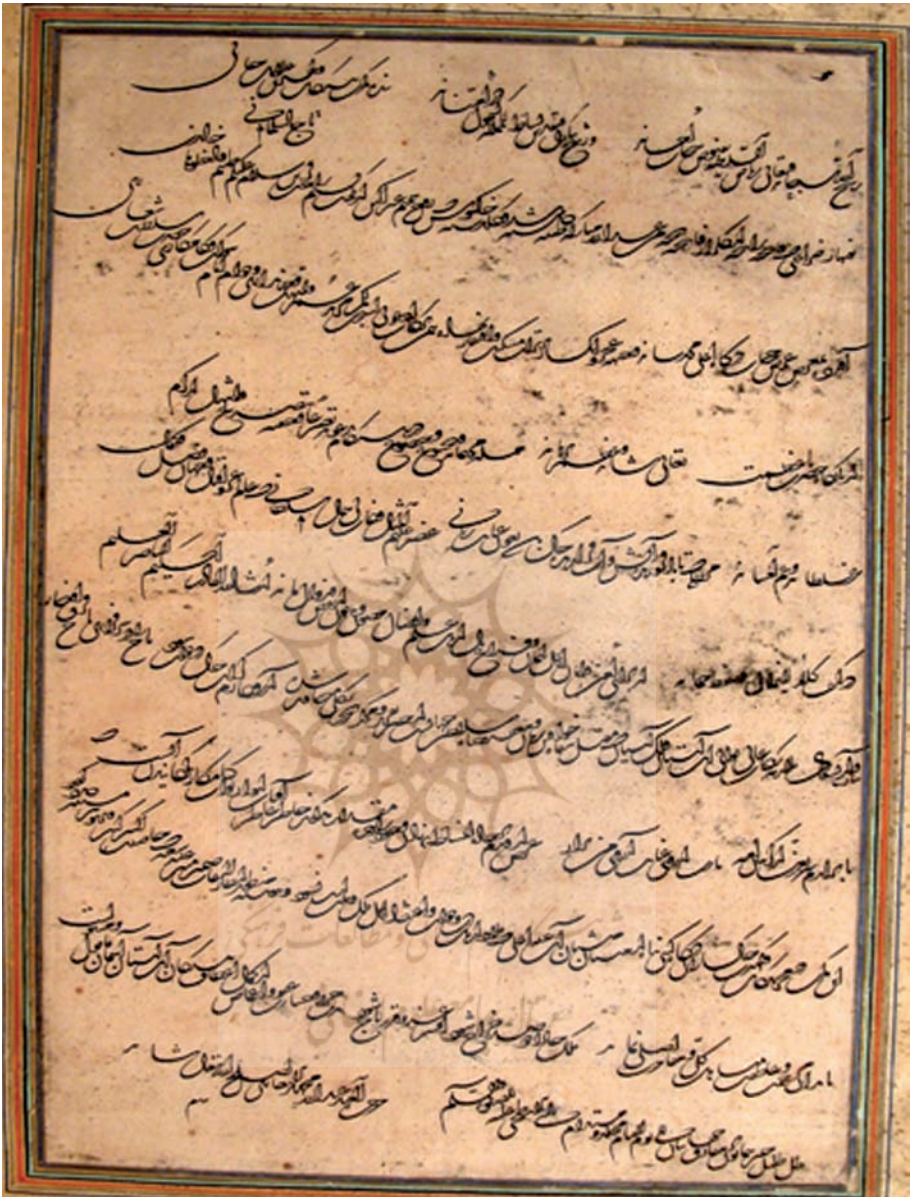
موقع «۲۸» دستنویس شماره‌ی «IÜK. FY. 1422» (برگ ۸۲ ب) در کتابخانه دانشگاه استانبول.

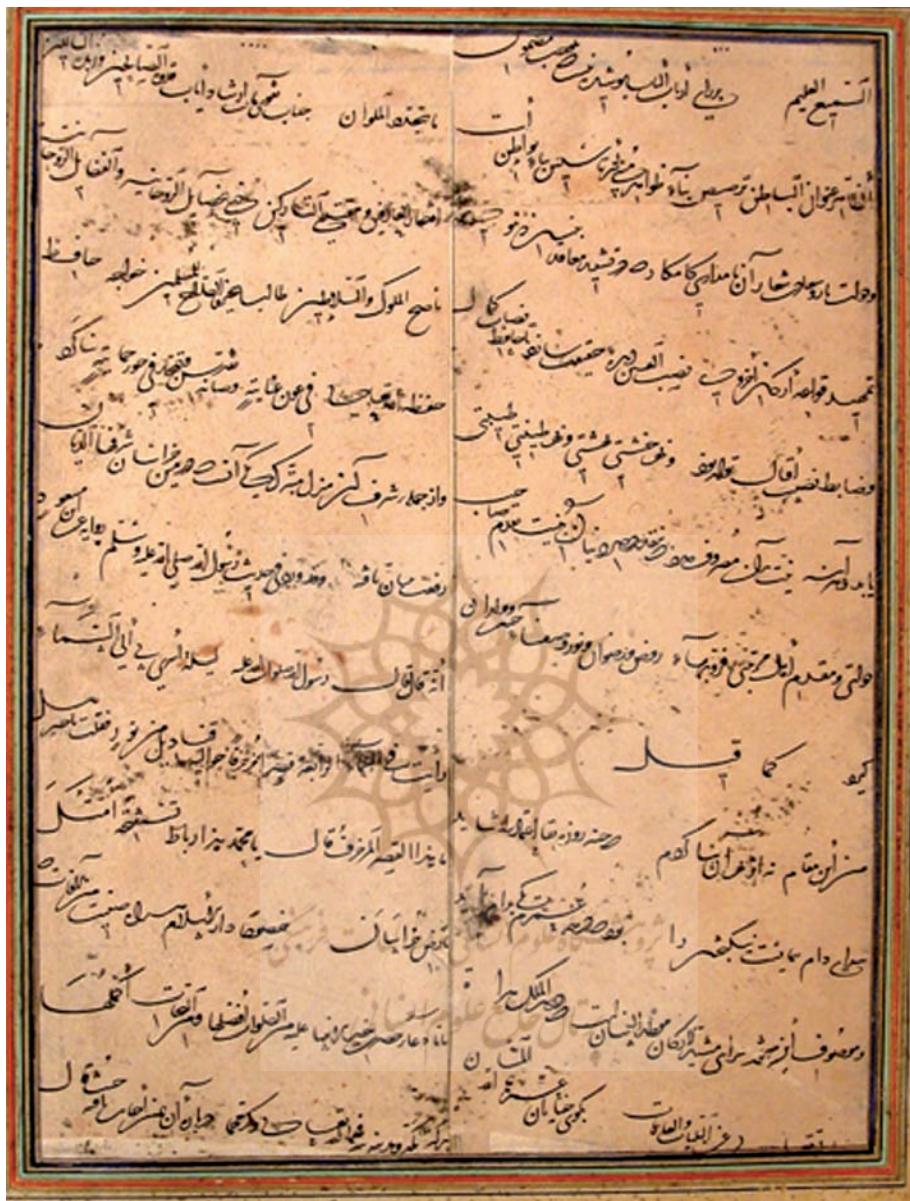
مربع «۲۹» دستنویس شماره‌ی «JÜK. FY. 1422» (برگ ۸۳ الف)
در کتابخانه دانشگاه استانبول.

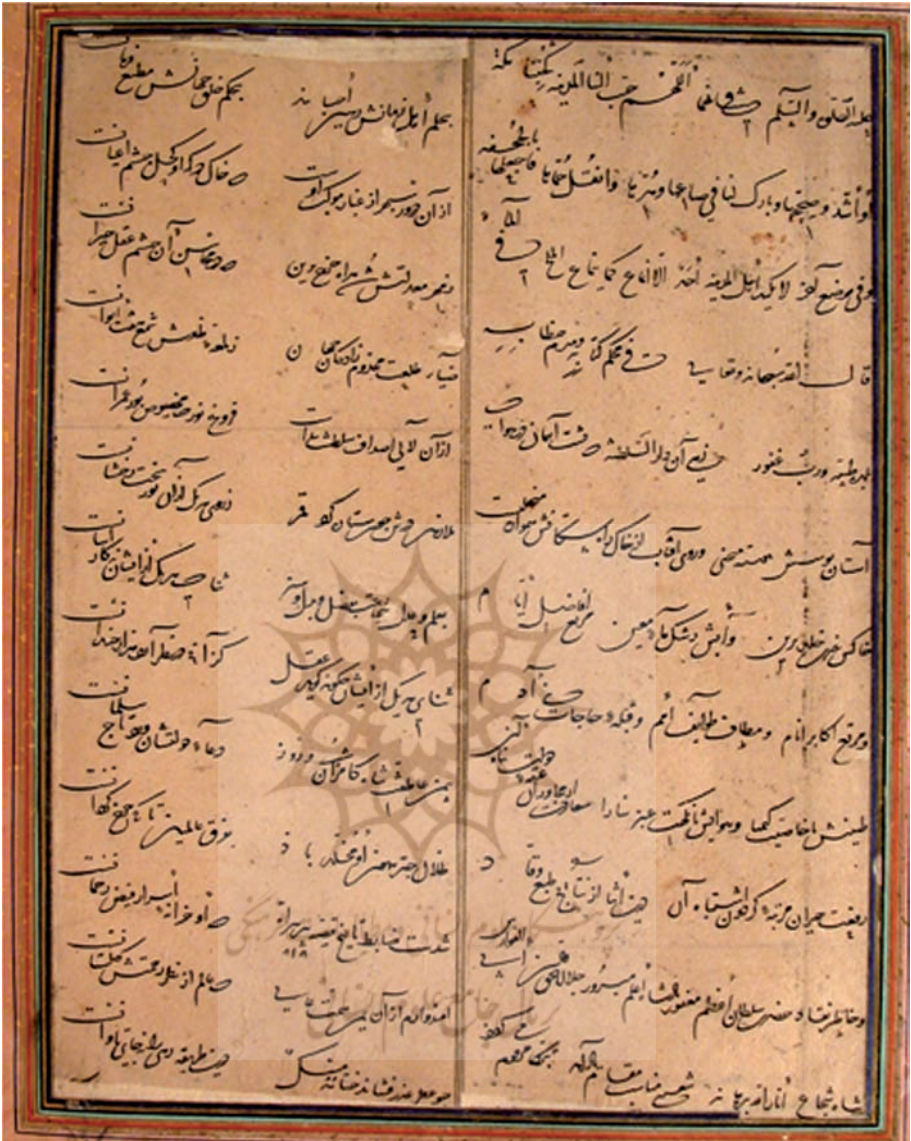
مرقع «۳۰» دستنویس شماره‌ی «ÜK. FY. 1422» (برگ ۸۳ ب) در کتابخانه دانشگاه استانبول.

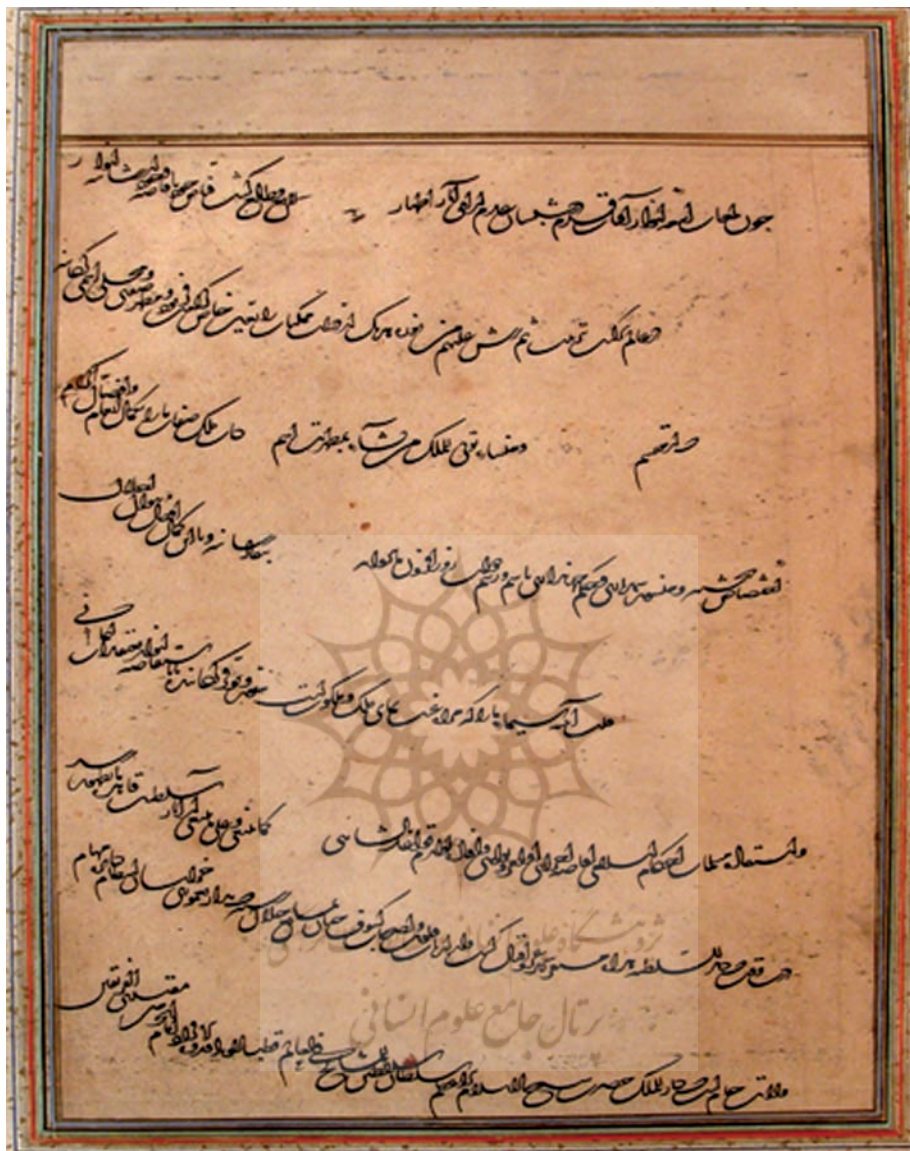
موقع «۳۱» دستنویس شماره‌ی «DÜK. FY. 1422» (برگ ۸۴ الف) در کتابخانه دانشگاه استانبول.

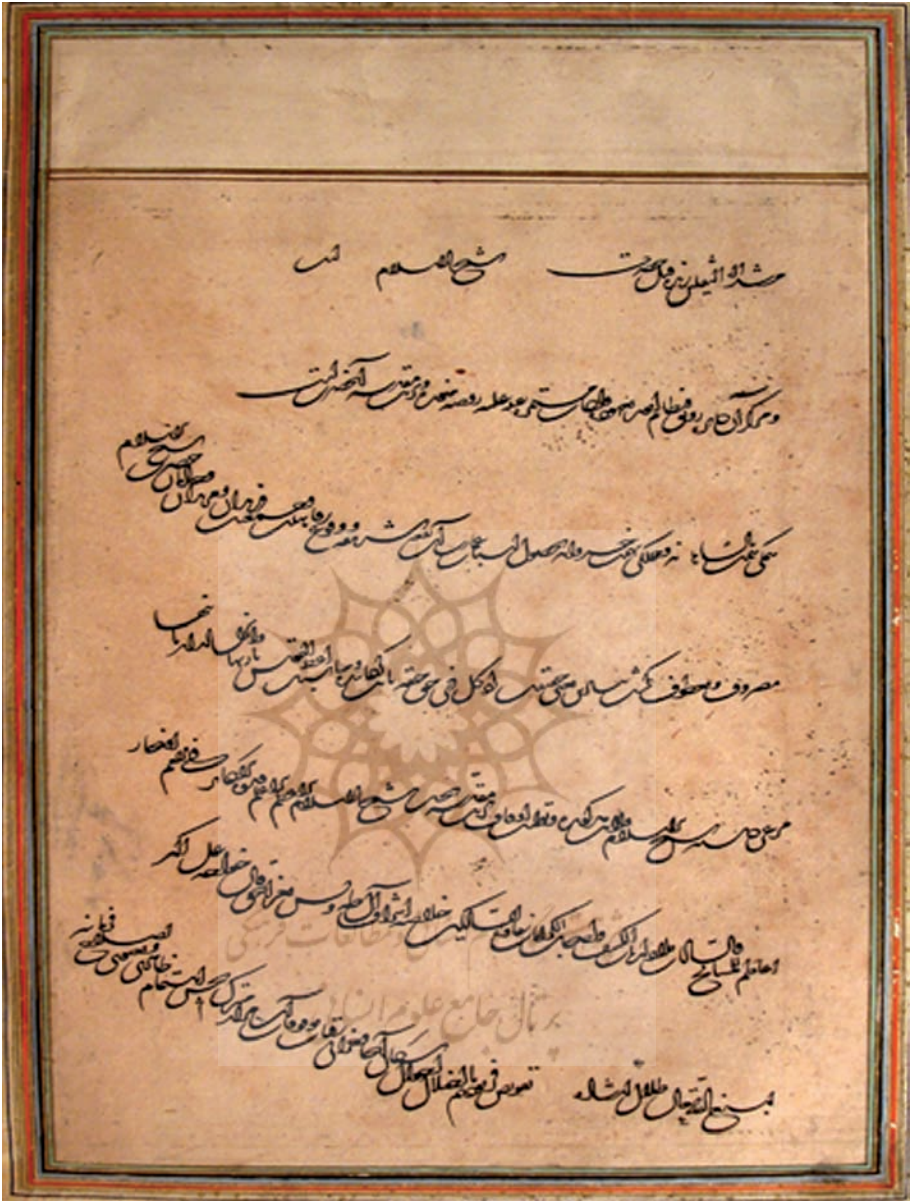
مرقع «۳۲» دستنویس شماره‌ی «ÜK. FY. 1422» (برگ ۸۴ ب) در کتابخانه دانشگاه استانبول به خط تعلیق عبدالله بن محمد مشهور به مروارید.

مرقع «۳۳» دستنویس شماره‌ی «JÜK. FY. 1422» (برگ ۸۵ الف) در کتابخانه دانشگاه استانبول.

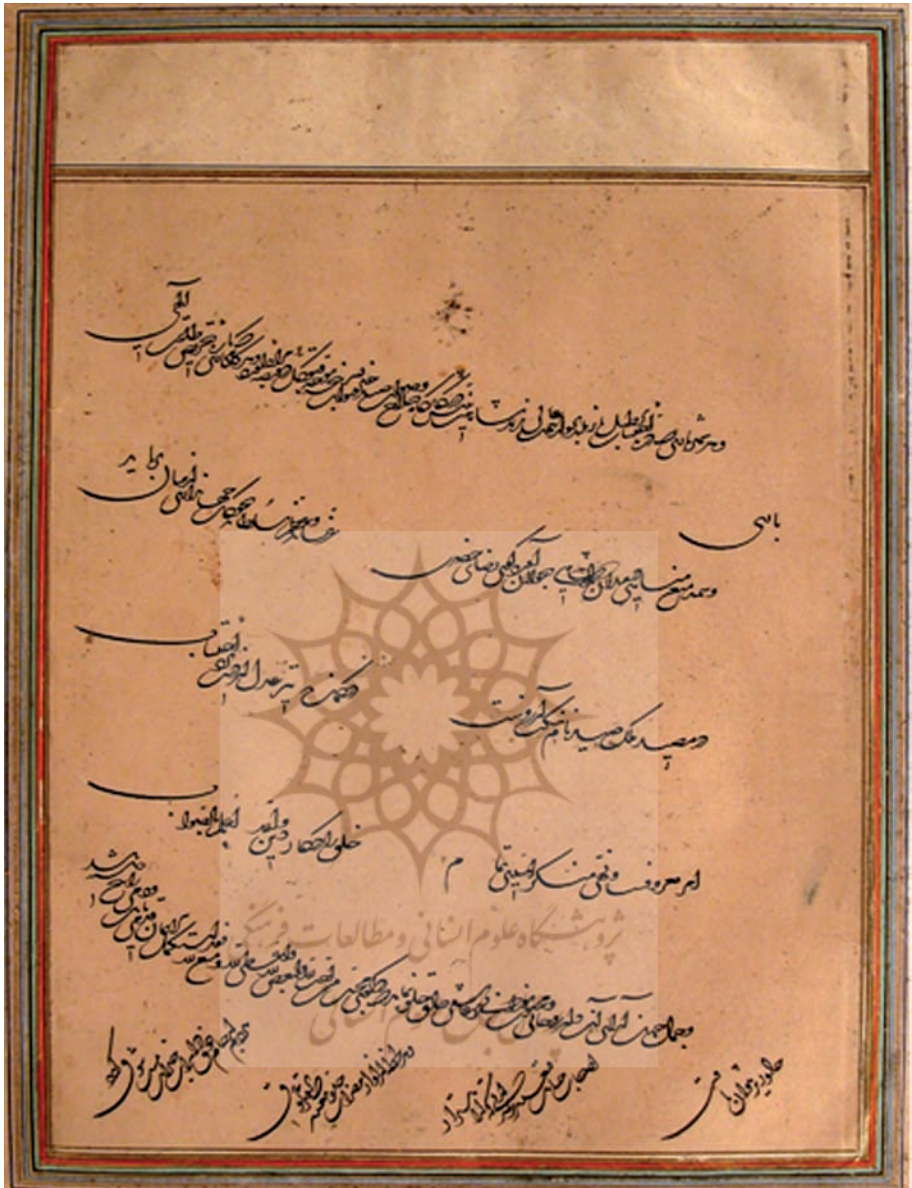
موقع «۳۴» دستنویس شماره‌ی «IÜK. FY. 1422» (برگ ۸۵ ب) در کتابخانه دانشگاه استانبول.

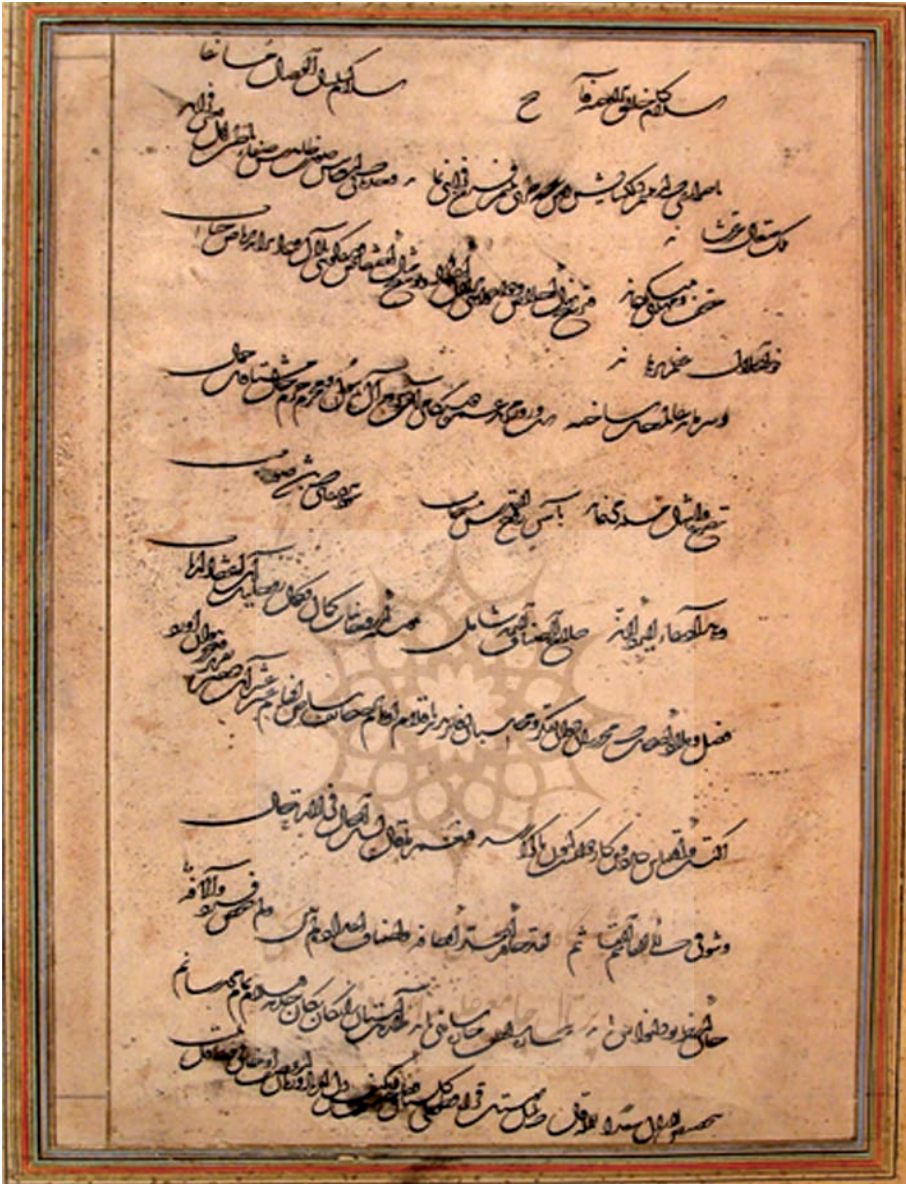
مربع «۳۵» دستنویس شماره‌ی «IÜK. FY. 1422» (برگ ۸۶ الف) در کتابخانه دانشگاه استانبول.

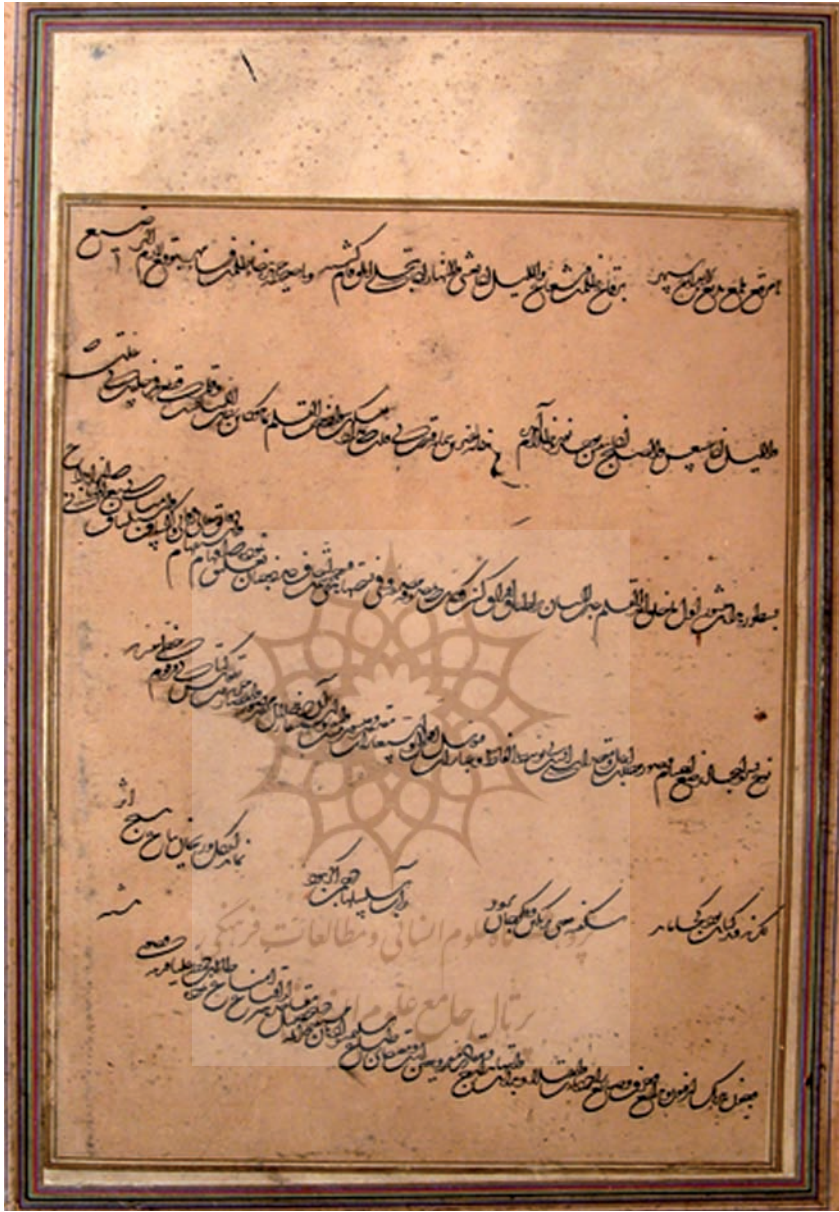
مرقع «۳۶» دستنویس شماره‌ی «ÜK. FY. 1422» (برگ ۸۶ ب) در کتابخانه دانشگاه استانبول.

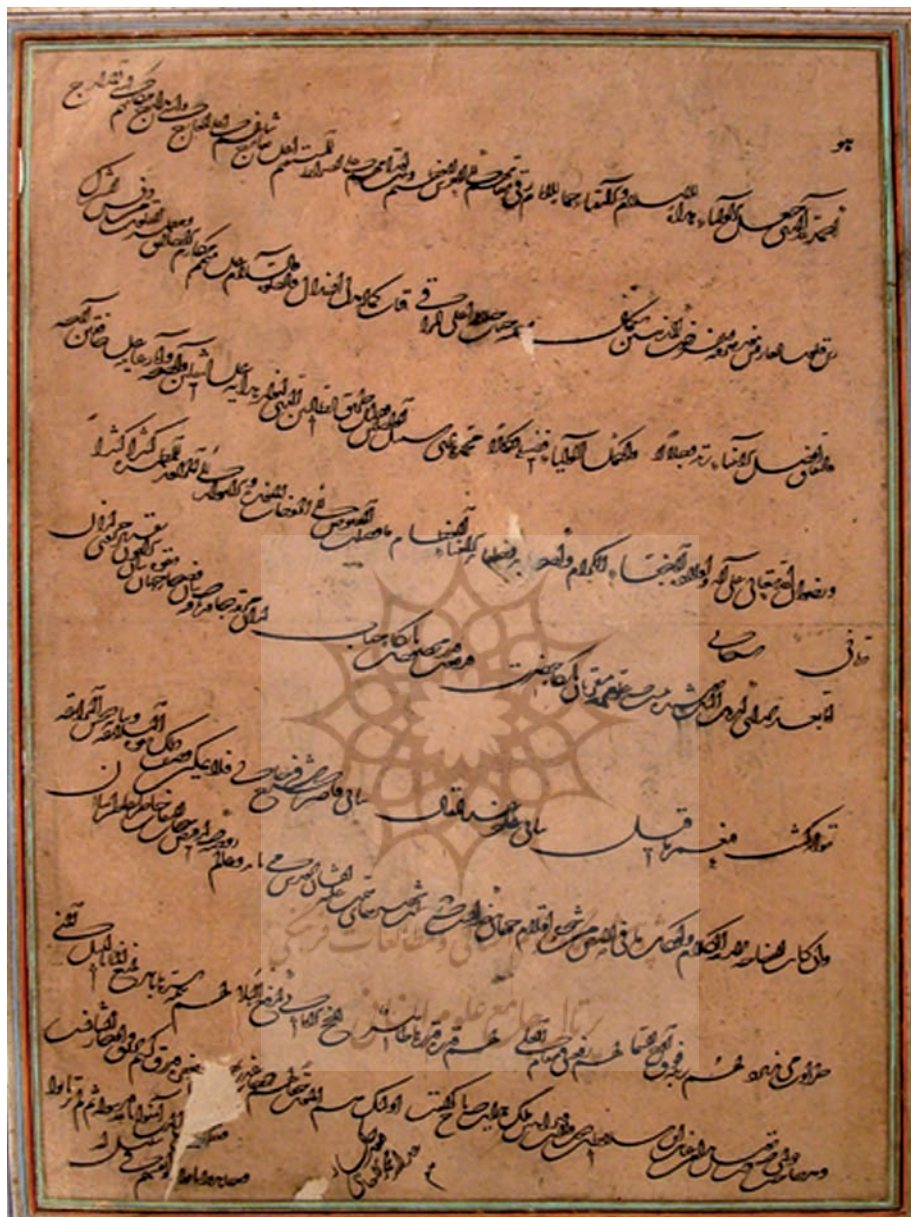
مرقع «۳۷» دستنویس شماره‌ی «JÜK. FY. 1422» (برگ ۸۷ الف)
در کتابخانه دانشگاه استانبول.

مرقع «۳۸» دستنویس شماره‌ی «ÜK. FY. 1422» (برگ ۸۷ ب) در کتابخانه دانشگاه استانبول.

مرقع «۳۹» دستنویس شماره‌ی «JÜK. FY. 1422» (برگ ۸۸ الف) در کتابخانه دانشگاه استانبول.

مرقع «۴۰» دستنویس شماره‌ی «JÜK. FY. 1422» (برگ ۸۹ الف) در کتابخانه دانشگاه استانبول به خط تعلیق عبدالله بن محمد مشهور به مروارید در هرات.